

จดหมายข่าวสถานพัฒนาคุณาจารย์ FDA Newsletter

สถานพัฒนาคุณาจารย์ แหล่งเรียนรู้ทางการจัดการศึกษาและการวิจัยการศึกษา
ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นเลิศ

ฉบับที่ 11 ปีที่ 9 ประจำเดือนพฤศจิกายน 2559

สารบัญ

- ◆ รอบรู้ มทส. 1
- ◆ บทความการเรียนรู้การสอน
จะสร้างครูดีได้อย่างไร 2
(How make a good teacher)
- ◆ ภาพกิจกรรมของสถานพัฒนาคุณาจารย์ 4

รอบรู้ มทส.

ขอแสดงความยินดีกับ ผู้ดำรงตำแหน่งบริหาร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตมนต์ อังสกุล
อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม
ให้ดำรงตำแหน่ง หัวหน้าสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

อาจารย์ ดร.สรชัย กมลลิ้มสกุล
อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม
ให้ดำรงตำแหน่ง หัวหน้าสถานวิจัย สำนักวิชา
เทคโนโลยีสังคม

อาจารย์ ดร.ลลิตา โรจนธรรมณี
อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา
สำนักวิชาวิทยาศาสตร์
ให้ดำรงตำแหน่ง ผู้รักษาการแทนหัวหน้าสาขาวิชา
วิทยาศาสตร์การกีฬา สำนักวิชาวิทยาศาสตร์

สถานพัฒนาคุณาจารย์
(Faculty Development Academy)

ชั้น 1 อาคารวิชาการ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000

โทรศัพท์ 0-4422-4661 โทรสาร 0-4422-4662

URL: <http://fda.sut.ac.th>, E-mail: fda@sut.ac.th,

Facebook: <http://www.facebook.com/sutfda>

ขอแสดงความยินดีกับ ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ

อาจารย์ ดร.บุญส่ง สุตะพันธ์

อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์
สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์

ให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชา
วิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์

อาจารย์ ดร.อรรถพล มณีแดง

อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิศวกรรมเคมี
สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์

ให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชา
วิศวกรรมเคมี

อาจารย์ ดร.บัณฑิตา ธีระกุลสถิตย์

อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีธรณี
สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์

ให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชา
เทคโนโลยีธรณี

บทความการเรียนรู้การสอน

จะสร้างครูดีได้อย่างไร (How to make a good teacher)

แปลโดย :

เก็บความจาก *The Economist* 11 มิถุนายน 2016

โดย ศ.ดร.อารี สัมหลวี

ความสำคัญของโรงเรียนอยู่ที่ครู โชคดีที่เราสามารถสร้างครูที่ดีและเก่งได้ ความลับที่ว่าทำไมนักเรียนเรียนเก่ง พฤติกรรมดี คำตอบก็อยู่ที่ครู มีงานวิจัยที่อเมริกาพบว่า ครูเก่งระดับ 10 เปอร์เซนต์ต้นสอนได้ผล ดีกว่าครูระดับ 10 เปอร์เซนต์ท้าย ๆ ถึงสามเท่า มีนักวิจัยบางคนถึงกับกล่าวว่า ถ้าให้ครูระดับต้น ๆ ไปสอนนักเรียน ผิดคำในถิ่นยากจน ความแตกต่างของผลการเรียนของเด็กในชุมชน เศรษฐกิจดี ถึงชุมชนยากจน จะต้องลดลง

ที่นี้ก็มีปัญหาถกเถียงกันว่า ครูดี ๆ เก่ง ๆ นี้เป็นเองโดยกำเนิด (born teacher) หรือสร้างปั้นขึ้นมาได้ฝ่ายรัฐบาลก็ออกระเบียบมาตรฐานคัดครูดี ครูไม่ดีก็ต้องให้ออกไปจากอาชีพนี้ ฝ่ายสหภาพครู (Teachers' Union) ก็ว่าถ้าไม่มีกฎระเบียบหุ้มหมิ่มมาบังคับกะเกณฑ์ครู ปล่อยให้ครูมีอิสระ ครูก็จะทำงานของครูได้ดี

ข้อถกเถียงข้างต้นนี้กำลังจะระงับไป เพราะกลุ่มอาจารย์ผู้ผลิตครูได้ค้นคว้าศาสตร์แห่งการสอน (pedagogy) และจะสามารถสร้างครูธรรมดาๆ ให้เป็นครูชั้นเยี่ยม เหมือนโค้ชนักกีฬา นักกีฬาระดับความสามารถต่าง ๆ ให้เป็นนักกีฬาชั้นยอดเยี่ยม ถ้าครูฝึกหัดครูทำได้อีกจะเป็นการปฏิรูปโรงเรียนอย่างใหญ่หลวง และเปลี่ยนชีวิตนักเรียนได้มากมาย

ประวัติการศึกษาจะมีปรากฏการณ์ต่าง ๆ ขึ้นมาเป็นระยะๆ ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงปฏิรูปการศึกษาโครงการ “สอนเพื่อนอเมริกา” (Teach for America) ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจให้ประเทศอื่นด้วย โครงการนี้ดึงบัณฑิตหนุ่มสาวเก่ง ๆ มาสู่วิชาชีพครู แต่เนื่องจากอาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องใช้กำลังคนมาก แต่การฝึกครูที่ยังใช้วิธีเก่า ๆ ก็ผลิตครูไม่ยั้งไม่เป็นครูดีและเก่งออกมา ครูเหล่านี้จะเรียนรู้หลังจากเข้ามาอยู่ในอาชีพสองสามปีขึ้นไป หลังจากนั้น ครูก็จะสอนเรื่อย ๆ เนื่อย ๆ ไป เพราะโรงเรียนไม่คิดว่าผู้ที่ควร จะต้องเป็นผู้เรียนรับการสอนเพิ่มเติม คือ ครูในโรงเรียน ครูในยุโรปและประเทศที่ร่ำรวย ส่วนใหญ่จะไม่เคยได้รับการสอนอบรมในอาชีพ โดยการสังเกตการสอนของเพื่อนครูหรือ ให้ข้อคิดในการสอนซึ่งกันและกันเลย

สถาบันฝึกหัดครูควรจะต้องมีการปรับปรุงอย่างมาก เมื่อศตวรรษที่
แล้วอาชีพแพทย์ได้มีการยกเครื่องปรับปรุงหลักสูตรและการสอน
โดยให้มีการเรียนภาคปฏิบัติ หรือ “ประสบการณ์คลินิก” ให้มากขึ้น

การสอนในสถาบันฝึกหัดครู ควรจะให้นักเรียนครูได้เรียนใน
สภาพห้องเรียนจริง ๆ ประเทศฟินแลนด์สิงคโปร์ และจีน (เซี่ยง
ไฮ้) ให้นักเรียนครูและครูใหม่เรียนรู้โดยการเป็นลูกมือหรือผู้ช่วย
ครูที่มีประสบการณ์โรงเรียนอเมริกันที่เป็นโรงเรียนระดับดีก็จะ
ช่วยครูใหม่ โดยครูเก่าช่วยเป็นโค้ชและให้ข้อมูลย้อนกลับ

สถาบันฝึกหัดครูควรจะต้องปรับปรุงวิชาต่างๆ วิชาใดที่ไม่ช่วย
ให้นักเรียนครูสอนเป็น ควรจะต้องตัดออกและเพิ่มการสอนที่อาจารย์
ฝึกหัดครูได้โค้ชนักเรียนครูให้มากขึ้น

ครูในโรงเรียนก็ควรจะต้องปรับปรุงการสอน โดยการสังเกตการสอน
และรับการฝึกจากโค้ช ครูใหญ่ที่ดีก็เป็นคนที่จูงครูใหม่ไปพบกับครูที่
มีประสบการณ์ และให้ได้ศึกษาแผนการสอนและปฏิทินการทำงาน
ร่วมกัน

การพัฒนาครูธรรมดา ๆ ให้เป็นครูมืออาชีพจะช่วยให้วิชาชีพครู
สูงขึ้น เพราะฉะนั้น การช่วยพัฒนาครูใหม่และครูที่กำลังสอนอยู่จะ
ช่วยให้ครูธรรมดาเป็นครูชั้นเยี่ยม

การฝึกหัดครู (Teaching the Teachers)

เชื่อกันว่าการสอนเก่งนั้นเป็นความสามารถมาแต่กำเนิด แต่
นักปฏิรูปการศึกษามั่นใจว่า การสอนเก่งนั้นฝึกได้ สร้างได้

ครู จิมมี คาวานาห์ สอนคณิตศาสตร์ชั้นประถม 5-6 คล่องแคล่ว
มาก ครูทำทางใจดี พุดจาชัดเจนนักเรียนเห็นว่า ครูจิมมีเป็นครูชั้น
เยี่ยม ครูจิมมีสอนในโรงเรียนถิ่นยากจนที่นิวเจอร์ซีย์ แต่นักเรียนทุก
คนที่ตั้งใจเรียนถึงมหาวิทยาลัย

ครูจิมมีเป็นผลผลิตของแนวการฝึกหัดครูแบบใหม่ ซึ่งแทนที่จะสอน
ทฤษฎีการศึกษาโดยการฟังคำบรรยาย แต่กลุ่มนักเรียนครูกลุ่มนี้จะ
ได้รับการฝึกด้วยการปฏิบัติจริงในชั้นเรียน ตั้งแต่การฝึกระเบียบ
วินัยนักเรียนในห้องเรียน ตลอดจนการฝึกให้นักเรียนคิด

ครูจิมมี และเพื่อนครูรุ่นใหม่นี้เรียนระดับปริญญาโทที่
สถาบัน “รีเลย์” (Relay) ที่ฝึกครูโดยประสมประสานทฤษฎีการฝึก
แพทย์ ฝึกโค้ชทางกีฬา ทางธุรกิจ และทฤษฎีการเรียนรู้ใหม่ ๆ

เจมส์ แวริล ผู้อำนวยการสถาบันรีเลย์ สาขานิวเจอร์ซีย์ (ขณะนี้
มีสถาบันรีเลย์ 7 แห่ง) กล่าวว่า สถาบันรีเลย์ฝึกครูด้วยการปฏิบัติจริง
เช่นเดียวกับ แพทย์ฝึกนักศึกษาแพทย์ โค้ชฝึกนักกีฬา เพราะฉะนั้น
คำกล่าวที่ว่า “คนรู้...ทำ แต่คนไม่รู้...สอน” (Those who can,
do; those who can't, teach.) จะใช้ไม่ได้อีกแล้ว ครูต้องสอนได้
ทำได้จริง

จอห์น แอสตี้ แห่งมหาวิทยาลัยเมลเบิร์น สรุปจากผลงานวิจัย
6,500 เรื่อง ถึงการสอนที่ให้ผลดีแก่เด็ก 250 ล้านคน เขาสรุปผล
ว่า เรื่องสำคัญที่สุด คือ ความชำนาญในการสอนของครู มีได้อยู่
ที่การทำให้นักเรียนต่อห้องน้อยลง การแยกกลุ่มความสามารถ
และอื่น ๆ

อีริค ฮานเชค อาจารย์วิชาเศรษฐศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยแอสตัน
ฟอร์ด ระบุว่าวิชาการที่ใช้ระยะการสอน 1 ปี ครูเก่ง ๆ ที่อยู่ใน
ระดับ 10 เปอร์เซนต์ต้นจะสามารถสอนเด็กได้ถึงหนึ่งปีครึ่ง (1.5 ปี)
แต่ครูที่อยู่ในระดับล่างจะสอนได้เพียงครึ่งปี (0.5ปี)

การที่ความสามารถของครูแตกต่างกันนี้ นักเรียนที่มาจากครอบครัว
ฐานะดีก็สามารถทดแทนให้ลูกได้เช่น ให้เด็กได้เรียนพิเศษนอกเวลา
จัดหาติวเตอร์พิเศษ แต่สำหรับเด็กจากครอบครัวยากจน ผลกระทบ
จะชัดเจน เพราะฉะนั้น โธมัส เคน แห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดถึง
กล่าวว่า ถ้าให้ครูเก่งระดับ 25 เปอร์เซนต์ต้นๆสอนเด็กๆในถิ่น
ยากจน ผลการเรียนรู้ของเด็กจะไม่แตกต่างจากผลการเรียนของ
เด็กในถิ่นฐานเศรษฐิกิจดี

เพราะฉะนั้นจึงสรุปว่า การปฏิรูปการศึกษา คุณภาพการสอนของ
ครูเป็นเรื่องสำคัญที่สุดที่นี้ก็เกิดปัญหาเดิมว่า ครูดีนั้นเป็นมาแต่
กำเนิด หรือสร้างได้ ปรากฏว่า 70 เปอร์เซนต์ของชาวอเมริกันเชื่อว่า
ครูเก่ง ๆ นั้นเป็นความสามารถพิเศษมาแต่กำเนิด มิใช่จากการ
ฝึกฝน มาร์ก ฮาเมอร์ หัวหน้ากลุ่มโรงเรียนอาร์ค (Ark) ที่อังกฤษ ซึ่ง
เริ่มการฝึกหัดครูแนวใหม่ กล่าวว่า “ครูมักจะได้รับการบอกให้
ปรับปรุง แต่ไม่ให้แนวทางวิธีการที่จะปรับปรุง” สถาบันArk ก็เริ่ม
ดำเนินการฝึกหัดครูแบบสถาบันรีเลย์ (Relay)

เดวิด สโตเนอร์ แห่งมหาวิทยาลัยจอห์น ฮอปกินส์ กล่าวว่า ใน
อเมริกา เกณฑ์มาตรฐานในการที่จะได้รับใบอนุญาตการสอนของ
ครูยังต่ำกว่าของนักกีฬา แต่ที่ประเทศฟินแลนด์ การสมัครเข้า
เรียนในสถาบันฝึกหัดครูต้องผ่านการแข่งขันอย่างสูงเทียบเท่ากับการ
สมัครเข้าเรียนที่ MIT หรือ ฮาร์วาร์ด ที่เดียว

เดวิด เรโนลด์ ศึกษาเปรียบเทียบการสอนคณิตศาสตร์ที่นานกิง
ประเทศจีน และที่เซอท์แธมตัน ประเทศ อังกฤษ พบว่า ในการสอน
แต่ละคาบ ที่นานกิงใช้เวลาถึง 72% เป็นปฏิกริยาโต้ตอบระหว่าง
ครูกับนักเรียน ขณะที่อังกฤษใช้เพียง 24% เจมส์ สติลเลอร์ แห่ง
มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียรายงานว่า ครูอเมริกันมักจะใช้
คำถาม “อะไร” (What) ในขณะที่ครูญี่ปุ่นจะถาม “Why” และ
“How” เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนในวิชาคณิตศาสตร์
การฝึกหัดครูทั้งที่อังกฤษและอเมริกานั่นหนักทางทฤษฎี มี
ภาคปฏิบัติน้อย นักศึกษาระดับปริญญาโทปีที่หนึ่งที่สถาบันสโปซาโต
(Sposato Graduate School of Education) ซึ่งเป็นสถาบันฝึกหัด
ครูแนวใหม่ที่เมืองบอสตัน สถาบันฝึกหัดครูแห่งนี้ได้

รวบรวมเทคนิควิธีการสอนในชั้นเรียน มาฝึกให้แก่ นักศึกษาครู ก่อนออกฝึกสอน เปรียบดั่งนักศึกษาที่จะเป็นแพทย์ผ่าตัด (ศัลยแพทย์) จะต้องฝึกกับศพ ก่อนที่จะฝึกกับคนที่มีชีวิต สถาบันฝึกหัดครูแห่งนี้ได้สำรวจหาครูที่สอนดีมาก ๆ แล้วถ่ายวีดิโอการสอนของครูในชั้นเรียนเพื่อวิเคราะห์เทคนิคของครู ซึ่งมี 62 เทคนิค ตั้งแต่การใช้ “เสียง” และเทคนิคการพูดให้เด็กต้องตั้งใจ ฟังการถามเด็กโดยสุ่มเรียก การฝึกให้เด็กหันไปพูดคุยกับเพื่อนข้าง ๆ

นักศึกษาครูที่ Sposato จะฝึกสอนและเรียนภาคปฏิบัติที่โรงเรียน Match (โรงเรียนสาธิตของสถาบัน) นักศึกษาจะเรียนภาคปฏิบัติ สัปดาห์ละ 20 ชั่วโมง ช่วยติวนักเรียนและทำงานเป็นผู้ช่วยครู สัปดาห์ละ 40-50 ชั่วโมง อาจารย์กัทเลอเนอร์แห่งสถาบันฝึกหัดครูใหม่ นี้ กล่าวว่า ผลสำเร็จของนักศึกษาครูที่นี้จะดูได้จากผลการประเมินการเรียนภาคปฏิบัตินี้

การสอนในโรงเรียนระดับดีในทวีปเอเชีย (ญี่ปุ่น สิงคโปร์ เกาหลี) จะใช้วิธีสอนอบรมครูแบบให้ครูเก่าช่วยครูใหม่ ซึ่งในประเทศตะวันตกกลุ่ม OECD จะไม่ค่อยมีระบบครูช่วยครู เพราะการสอนของครูจะเป็นแบบ “ปิดประตูสอน” สหภาพครูเองก็ไม่สนับสนุนให้ผู้อื่นมาสังเกตและบันทึกการสอนของครู ปาสี ซาลเบิร์ก นักการศึกษาชาวฟินแลนด์ บอกว่า “ความสำเร็จทางการศึกษาของประเทศฟินแลนด์ เกิดขึ้นจากการที่ครูฟินแลนด์ทำงานร่วมกันช่วยเหลือกัน”

วิชาชีพครู นอกจากจะต่างคนต่างอยู่แล้ว ยังไม่ค่อยมีแนวคิดที่จะปรับปรุงวิชาชีพ กัทเลอเนอร์แห่งสถาบัน Sposato ฝึกหัดครูแนวใหม่ยังกล่าวว่า ครูใหม่และครูที่สอน 20 ปี จะบอกว่า ไม่มีปัญหาที่จะต้องเรียนรู้เรื่องใหม่ๆ และโปรแกรมอบรมครูก็ไม่ได้ผลนัก เมื่อปี 2011 ที่อังกฤษพบว่า วิชาการศึกษาที่เรียนกันนั้น ได้นำไปใช้ในการสอนดี ๆ เพียง 1 เปอร์เซ็นต์ ที่อเมริกา ก็เช่นกัน โครงการครูใหม่ (The New Teacher Project) ใช้เงินเป็นจำนวนมาก อบรมครูใหม่ แต่ครูก็ไม่ดีขึ้นมากนัก ครูสามในห้าคนของกลุ่มครูที่อยู่ในระดับต่ำ คิดว่า ตนเองสอนดีมาก ครูในประเทศตะวันตก กลุ่ม OECD รวมทั้งประเทศอังกฤษด้วยเก้าในสิบคนมั่นใจในความรู้และวิธีการสอนของตน ทั้ง ๆ ที่การสำรวจเมื่อเร็ว ๆ นี้ นักเรียนก็ยังตอบว่า ครูสอนให้จำ จากการศึกษาสำรวจครั้งใหญ่ที่เพิ่งตีพิมพ์ออกมาเมื่อ มีนาคม 2016 นี้ โรลิ่ง ฟรายเออร์ แห่ง มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด สรุปว่า การอบรมช่วยเหลือครูประจำการโดยใช้วิธีที่มีครูพี่เลี้ยง (Mentor) ที่ช่วยแนะนำให้ข้อมูลย้อนกลับ เป็นวิธีการที่ได้ผลโรงเรียนแนวใหม่ เช่น Match และ North Star ก็จะมีสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนแบบเดียวกับโรงเรียนที่เซี่ยงไฮ้และสิงคโปร์ที่มีครูพี่เลี้ยง ช่วยเหลือแนะนำครูประจำการ ที่เซี่ยงไฮ้นั้น ถึงกับมีผลว่าถ้าครูประจำการหรือนักศึกษาฝึกสอนสอนไม่ดีขึ้น ครูพี่เลี้ยง (Mentor)

จะไม่ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน (แต่ครูที่เซี่ยงไฮ้ สอนเพียง สัปดาห์ละ 10-12 ชั่วโมง ขณะที่ครูอเมริกัน สอนสัปดาห์ละ 27 ชั่วโมง)

หลายประเทศมีวิธีปฏิบัติที่เป็นปัญหา คือ การเลื่อนวิทยฐานะ ครูที่สอนดี ๆ ก็จะได้เลื่อนขั้นเป็นผู้บริหารซึ่งผู้บริหารจะได้รับเงินค่าตอบแทนสูงกว่าครู ทั้งๆที่ผู้บริหารมิได้ช่วยทำให้เด็กนักเรียนเก่งขึ้น ดีขึ้น ที่สิงคโปร์จะแยกสายบริหารและสายการสอน เพื่อให้ครูดี ๆ ได้สอนตลอดไป ประเทศออสเตรเลียก็กำลังจะทำเช่นนี้

สำหรับการฝึกหัดครูแนวใหม่แบบสถาบัน Relay และ Sposato ในอเมริกา และ Ark ในอังกฤษ ปรากฏว่าบัณฑิตจากสถาบันฝึกหัดครูแนวใหม่ นี้ สามารถสอนนักเรียนได้ผลดีขึ้น ในปีการศึกษาหน้า (2017) สถาบัน Relay จะตั้งเพิ่มอีก 12 แห่ง ฝึกครู 2,000 คน และผู้บริหาร (ครูใหญ่) 400 คน คณะปฏิรูปทางการศึกษา (อเมริกา) เห็นว่า ระบบการศึกษาที่ดีและได้ผลจะต้องส่งผลตรงถึงตัวนักเรียน และผู้ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีในตัวนักเรียนคือ ครู การสอน การคิด พฤติกรรมของครูในการสอนในห้องเรียน จึงเป็นเรื่องสำคัญ การปฏิรูปการศึกษา คือ การปฏิรูปการสอนของครูในห้องเรียน มิใช่การปรับระบบโครงสร้างการศึกษา

ที่มา :

http://www.trueplookpanya.com/new/cms_detail/teacher/2582

กิจกรรมของสถานพัฒนาคุณาจารย์

- การศึกษาดูงาน ณ สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ (Institute for Innovative Learning) มหาวิทยาลัยมหิดล ระหว่างวันที่ 1 – 2 พฤศจิกายน 2559

